Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle 21.2.2024

Asia: Suomen avaintavoitteet EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi

Viite: EU/41/2024-VNK-1

Unifin lausunto Suomen avaintavoitteista

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi kiittää mahdollisuudesta lausua ja olla kuultavana Eduskunnan Sivistysvaliokunnassa.

Unifi pitää Suomen kantaa ja avaintavoitteita (Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen, Euroopan kokonaisturvallisuuden parantaminen ja puhtaan siirtymän sekä biotalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksien edistäminen) perusteltuina ja Suomen pitkän aikavälin toimintalinjaa tukevina. **Kaikkien avointavoitteiden tuloksekas edistäminen perustuu vahvalle osaamiselle, tutkimukselle, koulutukselle ja innovaatiotoiminnalle**.

Unifi pitää tärkeänä Suomi tavoittelee globaalisti vahvaa ja toimintakykyistä Euroopan unionia, joka edistää jäsenvaltioidensa ja kansalaistensa turvallisuutta, hyvinvointia ja taloudellisia etuja, ja jonka unionin kaiken toiminnan perustana ovat demokratia, oikeusvaltioperiaate sekä perus- ja ihmisoikeudet.

Avaintavoitteden osalta Unifi tähdentää seuraavia näkökohtia:

<u>Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen</u>

Eurooppa menestyy vain korkealla osaamisella. **Tulevan monivuotisen rahoituskehyksen painopistettä on tarpeen suunnata entistä voimakkaammin toimiin, jotka varmistavat eurooppalaisen osaamisen vahvistamista ja kestävää kasvua.** Tutkimuksen ja innovaation puiteohjelmat ovat erinomainen esimerkki hyvin toimivasta, kilpailuun perustuvasta ja osaamista sekä kasvua tukevasta EU-rahoituksesta. **Tulevassa rahoituskehyksessä tutkimuksen ja koulutuksen ohjelmia on syytä resursoida nykyistä vahvemmin. Unifi tukee vahvasti Suomen kantaa siitä, että puiteohjelmarahoituksen jatkossakin perustua korkeaan toiminnan laatuun, ei kiintiöihin tai aluekriteereihin.**

Unifi pitää hyvänä, että Suomi korostaa kannassan liikkuvuuden edistämisen tärkeyttä ja huomioi sen keskeisen roolin korkean tuottavuuden sektoreille strategisesti keskeisen osaamisen varmistamiseksi. Opiskelijoiden, tutkijoiden ja muiden osaajien liikkuvuuden lisäksi myös tiedon ja datan avointa liikkumista tulee edelleen edistää.

<u>Euroopan kokonaisturvallisuuden parantaminen</u>

Maailman talousfoorumi nosti uudessa riskirapotissaan mis- ja disinformation suurimmaksi globaaliksi riskiksi lyhyellä aikavälillä (2 vuotta) ja merkittävimpänä ei-ympäristöllisenä riskinä myös pitkällä aikavälillä (10 vuotta). **EU:n rooli mis- ja disinformaation vastaisessa toiminnassa on tärkeä.** EU:n perusarvot antavat siihen hyvän pohjan, mutta

koulutuksen ja osallisuuden vahvistamisella sekä tutkitun tiedon hyödyntämisen, merkityksen ja tärkeyden korostamisella kaikessa EU:n toiminnassa, roolia voidaan edelleen vahvistaa. **Unifi toivoo näkökulmaa nostettavan esille myös Suomen kannassa.**

Ilkka Niemelä
puheenjohtaja

Heikki Holopainen
toiminnanjohtaja